

Cees Nooteboom

ADDIO

Poesia al tempo del virus

Traduzione di Fulvio Ferrari

Postfazione di Andrea Bajani

IPERBOREA

in memoriam
Emilio de Balanzó
Hans Roters, amigos isleños

I

Dit vroeg de man in de wintertuin zich af,
het einde van het einde, wat kon dat zijn?
Het leek hem geen enkele vorm van verdriet,
hij keek naar buiten, zag een wolk die er uit

zag als een wolk, loodgrijs, te zwaar voor
elke weegschaal, de ontbladerde vijgenboom
tegen de duizendjarige stenen van de muur,
de ganzen van de burens, hun censuur,

hoe de nacht gecorrigeerd moest worden,
de grammatica van onteigening, niemand
nog zichzelf, geen enkele verschijning,
terugtocht na de nederlaag

maar geen bestemming.

Questo si chiedeva l'uomo nel giardino d'inverno,
la fine della fine, cosa poteva essere?
Non gli sembrava affatto una forma di sofferenza,
guardò fuori, vide una nuvola dall'aspetto

di nuvola, grigio piombo, troppo pesante
per qualsiasi bilancia, il fico ormai spoglio
contro i sassi millenari del muro,
le oche del vicino, la loro censura,

come si doveva correggere la notte,
la grammatica dell'espropriazione, nessuno
sarà più se stesso, nessuna apparizione,
la ritirata dopo la sconfitta

ma senza una meta.

Dat had hij in de oorlog gezien, verslagen
soldaten bij hun aftocht, bang, vuil, de monden
die zo hadden gezongen toen ze kwamen,
nu gesloten. Over triomf hadden ze gezongen,

hun kleine levens plotseling groot geworden,
voorzien van een nieuwe toekomst, van slachtoffers,
anderen om te mishandelen, de achterkant van
de spiegel,
nu weer omgedraaid, de nood van het lot.

Hij kon zich dat goed herinneren, vernederde
ruggen
die hij nu weer zag, hij was geen leger maar
voelde de les zoals een konijn de straf van de jager,
een maatregel zonder pardon, en

alles voorbij.

L'aveva visto in guerra, soldati
sconfitti in ritirata, spauriti, sporchi, le bocche
che tanto cantavano al loro arrivo,
ora chiuse. Del trionfo, cantavano,

le loro piccole vite all'improvviso grandi
dotate di un nuovo avvenire, di vittime,
di altri da maltrattare, il retro dello specchio,
ora di nuovo voltato, l'ineluttabilità
del destino.

Se lo ricordava bene, schiene umiliate
che ora rivedeva, lui non era un esercito ma
sentiva la lezione come un coniglio il castigo
del cacciatore,
una misura senza perdono, e

tutto era finito.